

«Як бути, то бути кращим»

це життєве кредо Теодозії Бриж, заслуженого скульптора України, Сарненської школи № 1 1948 року, якій 18 лютого виповнилося б 78 років

Ім'я Теодозії Бриж було добре відоме в Україні серед творчої інтелігенції в мистецьких колах ще з початку 60-х років. Уже першими роботами художниця заявила про себе як про майстра високого класу, якому не байдужа історія рідного краю Свого часу Іван Драч присвятив їй вірш «Балада творчості»

Тоді ж вона була визнана талановитим скульптором і визначною особистістю Ось фрагмент із спогадів львівського Миколи Петренка «А в майстерні Т Бриж робіт більшало і більшало піаністка Марія Крих, княгиня Ольга князь Данило Галицький, образ українського вченого Юрія Котермана, погруддя Пилипа Орлика і поряд з тим - поезія читали вірші Святослав Максимчук, Федір Стригун, Юрій Брилинський. І приймали гостей дружину Остапа Вишні, самого Івана Миколайчука квартет «Явір», Ліну Костенко, Івана Світличного, Івана Драча і т д

Народилась Теодозія Бриж у мальовничому селі Бережниця Дубровицького району 18 лютого 1929 року Там же закінчила семирічку, а середню освіту здобувала в Сарнах У нашій школі дівчину ласкаво називали Фенею «Вона була розумницею і хорошою подругою, її талант скульптора проглядався вже тоді», - так згадує про відомого художника її однокласниця заслужена вчителька Валентина Шатова

Професійну освіту Т Бриж здобула у Львівському інституті прикладного та декоративного мистецтва Жила у Львові, працювала в станковій і монументальній скульптурі. Нині в школі зберігається лист Романа Зарицького виконуючого обов'язки голови правління Львівської спілки художників України, в якому він зокрема пише : « упродовж багатьох десятиліть важко було уявити розвиток української національної скульптури без її витончених творчих робіт...

Кожний твір Теодозм Бриж висвітлює одну з граней своєї мистецької інди відуальності скульптора, чий талант перебував завжди в розквіті, обіцяючи нові творчі злети та досягнення»

Т Бриж – автор відомих в Україні високомистецьких пластичних творів. Серед них надмогильні пам'ятники Соломії Крушельницькій та Ірині Вільде на Личаківському цвинтарі у Львові, серія персонажів за творами Лесі Українки та скульптурні твори поетеси, декоративно-паркова скульптура. А в співавторстві з Євгеном Дзиндрою – меморіальний комплекс жертвам фашизму.

Досліджуючи біографію знаменитої землячки, дізналися, що в неї помер від пневмонії син – десятикласник Максим. Здається життя втратило сенс, але скульптор Т.Бриж працює над ікаром. Напівзігнутими руками з хворими суглобами (холодна глина забрала не тільки тепло рук) творить пам'ятник сину. А далі Мавка, трагічна мадонна ХХ століття «І в ненароджених стріляють», «Освенцім», «Хіросіма».

На поховання односельців Т. Бриж створила для свого рідного села Бережниця пам'ятник Тарасу Шевченку. Це один з перших справді художніх монументів поетові в нашому краї. Не забула і про свою рідну школу №1 (нині колегіум). 9 березня 1964 року нашому закладу присвоїли імя Т. Г. Шевченка. Вчителі й учні звернулися до славетної землячки з проханням виготовити бюст поета. Ось так і з'явився другий пам'ятник Кобзарю. Цікава й доля його. Він, розповідають учителі-пенсіонери, стояв біля входу в школу. Потім його забрали в шкільний музей. А зарез це погруддя встановили на другому поверсі нового корпусу.

Та зарано догоріла свічка життя майстрині. У липні 1999 року не стало заслуженого художника України Теодозії Бриж. Але пам'ять про неї живе і буде жити, бо залишила по собі вагомий слід. Її роботи милують око та радують душу. Ця прекрасна жінка віддала всі сили, втілювала свій талант у національне відродження України, розквіт культури та мистецтва.

Т. Костюк